

LEHDISTÖTIEDOTE nro 208/22

Luxemburg, 21.12.2022

Unionin yleisen tuomioistuimen tuomio asiassa T-260/21 | E. Breuninger v. komissio ja T-306/21 | Falke v. komissio

Unionin yleinen tuomioistuin hylkää yritysten Breuninger ja Falke nostamat kanteet komission päätöksestä, jolla hyväksyttiin Saksan myöntämät tuet sellaisille yrityksille, joiden liikevaihto oli pienentynyt vähintään 30 prosenttia covid-19-pandemian yhteydessä

Komission päätöksellä ei loukattu suhteellisuusperiaatetta eikä yhdenvertaisen kohtelun periaatetta

Saksa ilmoitti 17.11.2020 Euroopan komissiolle tukiohjelmasta, jonka tarkoituksena oli myöntää yrityksille tukea niiden kattamattomiin kiinteisiin kustannuksiin covid-19-pandemian puhjettua kyseisellä alueella. Mainitun tukiohjelman mukaan tukea voitiin myöntää enintään 3 miljoonaa euroa sellaisille yrityksille, joiden liikevaihto oli viiteajanjakson aikana pienentynyt vähintään 30 prosenttia.

Komissio viittasi tiedonantonsa tilapäisistä puitteista valtiontukitoimenpiteille talouden tukemiseksi tämänhetkessä covid-19-epidemiassa¹ ja totesi, että ilmoitettu tukiohjelma soveltui sisämarkkinoille SEUT 107 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaisesti.² Kyseisen määräyksen mukaan jäsenvaltion taloudessa olevan vakavan häiriön poistamiseen myönnettävää tukea voidaan tietysti edellytyksin pitää sisämarkkinoille soveltuvana.

Saksa ilmoitti 2.2.2021 komissiolle tukiohjelmansa muutoksesta, jossa oli kyse tuen enimmäismäärän korottamisesta 10 miljoonaan euroon yritystä kohden ja tukiohjelman voimassaolon jatkamisesta 31.12.2021 saakka. Komissio hyväksyi 12.2.2021 kyseisen muutoksen, joka vastasi komission tilapäisiin puitteisiin tekemiä muutoksia.³

Saksalaiset yhtiöt E. Breuninger GmbH & Co. ja Falke KGaA nostivat kanteet, joissa ne vaativat, että komission päätös, sellaisena kuin se on muutettuna, todeta Saksan tukiohjelma sisämarkkinoille soveltuvaksi, kumotaan (jäljempänä riidanalainen päätös). Unionin yleinen tuomioistuin hylkää kanteen ja täsmentää muun muassa valvonnan laajuutta siltä osin kuin on kyse komission SEUT 107 artiklan 3 kohdan b alakohdan nojalla tekemien päätösten oikeasuhtaisuudesta.

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

¹ Komission 19.3.2020 antama tiedonanto tilapäisistä puitteista valtiontukitoimenpiteille talouden tukemiseksi tämänhetkessä covid-19-epidemiassa (EUVL 2020, C 91 I, s. 1; jäljempänä tilapäiset puitteet), jota on muutettu ensimmäisen kerran 3.4.2020 (EUVL 2020, C 112 I, s. 1), toisen kerran 8.5.2020 (EUVL 2020, C 164, s. 3), kolmannen kerran 29.6.2020 (EUVL 2020, C 218, s. 3), neljännen kerran 13.10.2020 (EUVL 2020, C 340 I, s. 1) ja viidennen kerran 28.1.2021 (EUVL 2021, C 34, s. 6).

² Komission 20.11.2020 tekemä päätös C(2020) 8318 final valtiontuesta SA.59289 (2020/N) – Saksa Covid-19 – Tuki kattamattomiin kiinteisiin kustannuksiin (EUVL 2022, C 124, s. 1).

³ Komission 12.2.2021 tekemä päätös C(2021) 1066 final valtiontuesta SA.61744 (2021/N) – Yhteinen ilmoitus muutoksesta, joka koskee tilapäisten puitteiden nojalla hyväksytyjen tukiohjelmien mukauttamista erityisesti tilapäisten puitteiden viidennen muutoksen johdosta (EUVL 2021, C 77, s. 18).

Unionin yleinen tuomioistuin arvioi aluksi riidanalaisen päätöksen lainmukaisuutta SEUT 107 artiklan 3 kohdan b alakohdan kannalta.

Tältä osin kantajat väittivät, että komissio oli loukannut suhteellisuusperiaatetta ja yhdenvertaisen kohtelun periaatetta hyväksyessään Saksan tukiohjelmassa määritetyn tukikelpoisuusperusteen. Kyseisen tukikelpoisuusperusteen mukaan tukiohjelman piiriin pääsivät ainoastaan sellaiset yritykset, joiden liikevaihto oli viiteajanjakson aikana pienentynyt vähintään 30 prosenttia suhteessa samaan ajanjaksoon vuonna 2019.

Unionin yleinen tuomioistuin hylkää ensin komission esittämän oikeudenkäyntiväitteen, joka perustuu siihen, että riidanalaisessa päätöksessä on sovellettu oikein tilapäisten puitteiden, joiden pätevyyttä kantajat eivät ole riitautaneet, 87 kohdassa mainittua tukikelpoisuusperustetta. Tältä osin oikeuskäytännöstä ilmenee, että unionin toimien laillisuusolettama voi olla esteenä sen tutkimiselle, onko sellainen päätös perusteltu, jossa ainoastaan sovelletaan soveltamisalaltaan yleistä lopullista toimea, jolla on sitovia oikeusvaikutuksia kolmansiin nähden, kun kyseisen soveltamisalaltaan yleisen toimen pätevyyttä ei ole riitautettu. Tästä ei kuitenkaan ole kyse silloin, kun – kuten nyt käsiteltävässä asiassa – komissio soveltaa menettelysääntöjä, jotka se on antanut rajoittaakseen harkintavaltaansa, jota se käyttää SEUT 107 artiklan 3 kohtaa soveltaessaan, ja joilla ei itsessään ole sitovaa oikeusvaikutusta.

Siltä osin kuin on kyse tukikelpoisuusperusteen, joka on määritetty Saksan tukiohjelmassa ja hyväksytty riidanalaisella päätöksellä, yhteensopivuudesta suhteellisuusperiaatteen kanssa, unionin yleinen tuomioistuin muistuttaa, että kysymys siitä, onko toimenpide kyseisen periaatteen mukainen, jakautuu kolmeen osaan. Ensimmäinen osa koskee toimenpiteen asianmukaisuutta eli sitä, soveltuuko se oikeutetun tavoitteen saavuttamiseen. Toinen osa koskee toimenpiteen tarpeellisuutta ja edellyttää, että oikeutettua tavoitetta ei voida saavuttaa vähemmän rajoittavilla, vaikkakin yhtä asianmukaisilla keinoilla. Kolmas osa koskee toimenpiteen oikeasuhtaisuutta eli sitä, ettei siitä aiheudu kohtuutonta haittaa tavoiteltuihin päämääriin nähden.

Väitteestä, jonka mukaan yhdenvertaisen kohtelun periaatetta on loukattu, unionin yleinen tuomioistuin toteaa lisäksi, että se seikka, että Saksan tukiohjelman tukikelpoisuusperuste, joka perustuu asianomaisten yritysten arvioituun liikevaihdon pienentymiseen, johtaa erilaiseen kohteluun yritysten välillä sen perusteella, onko covid-19-pandemia vaikuttanut niiden koko toimintaan vai ainoastaan osaan toiminnasta, ei sinänsä merkitse sitä, että tukikelpoisuusperuste olisi lainvastainen. Sen sijaan on selvítettävä, onko tällainen erilainen kohtelu oikeutettua suhteessa SEUT 107 artiklan 3 kohdan b alakohtaan, jonka mukaan tukikelpoisuusperusteen on oltava asianmukainen, tarpeellinen ja oikeasuhtainen asianomaisten jäsenvaltion taloudessa olevan vakavan häiriön poistamiseksi. Väite, joka perustuu yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamiseen, vastaa siten pääasiallisesti väitteitä, joiden mukaan suhteellisuusperiaatetta on loukattu sen eri osien suhteen.

Näiden täsmennysten jälkeen **unionin yleinen tuomioistuin hylkää väitteet, joiden mukaan riidanalaisella päätöksellä hyväksytyn tukiohjelman tukikelpoisuusperuste ei olisi asianmukainen, tarpeellinen ja oikeasuhtainen.**

Tässä yhteydessä unionin yleinen tuomioistuin korostaa muun muassa sitä, että vaikka kantajat voivat riitauttaa kyseisen tukikelpoisuusperusteen, joka perustuu tilapäisiin puitteisiin, tarpeellisuuden ehdottamalla komission muissa päätöksissä käyttämää vaihtoehtoista perustetta, tällaiseen vaihtoehtoiseen perusteeseen voidaan vedota ainoastaan siinä tapauksessa, että sillä voidaan osoittaa ilmeisellä tavalla, että riidanalainen tukikelpoisuusperuste ei ole tarpeellinen. Lisäksi unionin yleinen tuomioistuin toteaa, että kantajien ehdotus soveltaa vaihtoehtoisena tukikelpoisuusperusteena tappioita, jotka ovat toteutuneet covid-19-pandemian koettelemilla liiketoiminta-aloilla, ottamatta huomioon asianomaisten yritysten kokonaistilannetta, vaikuttaisi voimakkaammin Saksan talousarvioon kuin komission soveltama tukikelpoisuusperuste. Näin ollen on todettava, että kantajien ehdottama vaihtoehtoinen peruste ei ole ”yhtä asianmukainen” toimenpide, jolla voitaisiin osoittaa, että komission soveltama tukikelpoisuusperuste ei ollut tarpeellinen.

Siltä osin kuin on kyse kantajien väitteestä, jonka mukaan **hyväksytyn tukiohjelman tukikelpoisuusperuste**

aiheuttaa kilpailua rajoittavia vaikutuksia sellaisille yrityksille, joiden osalta covid-19-pandemia on vaikuttanut ainoastaan tiettyihin toimintoihin ja joiden oli tämän seurauksena käytettävä sellaisista toiminnoista, joihin pandemia ei vaikuttanut, saamia tuloja sellaisten toimintojen, joihin pandemia vaikutti, rahoittamiseen, unionin yleinen tuomioistuin toteaa, että kyseinen peruste **ei missään tapauksessa ole aiheuttanut kilpailua rajoittavia vaikutuksia, jotka olisivat ilmeisen kohtuuttomia suhteessa Saksan tukiohjelman tavoitteeseen varmistaa sellaisten yritysten elinkelpoisuus, joihin covid-19-pandemia on vaikuttanut.**

Toisin kuin kantajat väittivät, ei voida myöskään katsoa, että komissio olisi rikkonut velvollisuuttaan tutkia ilmoitettu tukiohjelma tapauskohtaisesti. Tältä osin kantajat eivät ole osoittaneet, että hyväksyttyä tukiohjelmaa koskisivat poikkeukselliset olosuhteet, joiden johdosta komissio olisi perustellusti voinut olla soveltamatta tilapäisissä puitteissa mainittua tukikelpoisuusperustetta riidanalaisessa päätöksessä.

Toiseksi unionin yleinen tuomioistuin hylkää myös kantajien esittämän kanneperusteen, joka perustuu SEUT 108 artiklan 2 kohdan rikkomiseen. Kantajat väittivät pääasiallisesti, että hyväksyessään ilmoitetun tukiohjelman aloittamatta muodollista tutkintamenettelyä, komissio loukkasi kantajille kyseisen määräyksen mukaan kuuluvia menettelyllisiä oikeuksia.

Tältä osin unionin yleinen tuomioistuin toteaa, että kyseinen kanneperuste on itse asiassa toissijainen kanneperuste sitä tapausta varten, että unionin yleinen tuomioistuin ei olisi tutkinut väitteitä, jotka liittyvät siihen, onko ilmoitettua tukiohjelmaa arvioitu oikein. Koska mainitut väitteet on tutkittu, kyseinen kanneperuste on vailla sille ilmoitettua tarkoitusta. Kanneperusteella ei myöskään ole itsenäistä sisältöä, koska siinä toistetaan lyhyesti ne argumentit, jotka on esitetty niiden väitteiden yhteydessä, jotka liittyvät siihen, onko tukea arvioitu oikein.

Edellä esitetyn perusteella **unionin yleinen tuomioistuin hylkää** kantajien nostamat **kanteet**.

HUOMAUTUS: Kumoamiskanteella pyritään tiettyjen sellaisten unionin toimielinten toimien kumoamiseen, jotka ovat unionin oikeuden vastaisia. Jäsenvaltiot, unionin toimielimet ja yksityiset tahot voivat tietyillä edellytyksillä nostaa kumoamiskanteen unionin tuomioistuimessa tai unionin yleisessä tuomioistuimessa. Jos kanne on perusteltu, toimi kumotaan. Kyseessä olevan toimielimen on täytettävä asianomaisen toimen kumoamisesta mahdollisesti syntynyt oikeudellinen tyhjiö.

HUOMAUTUS: Unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisusta voidaan oikeuskysymysten osalta valittaa unionin tuomioistuimeen kahden kuukauden ja kymmenen päivän määräajassa ratkaisun tiedoksiantamisesta.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido unionin yleistä tuomioistuinta.

Tuomioiden ([T-260/21](#) ja [T-306/21](#)) koko teksti julkaistaan CURIA-sivustolla tuomioiden julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎+352 4303 3127

Pysykää kuulolla!

